

סוכן הש.ב. מתוודה פומבית: נשלחתי לרגל באירגונים שמאליים

אך השתכנעתי על-ידם וניתקתי את קשרי עם שירותי הביטחון

המדגל שחזר אל הכפור

לאחר שסיפר על ילדותו הקשה ועברו הקומוניסטי

בן-עקיבא גר באותה תקופה אצל אביו, בנתניה, היה בא לתל-אביב רק לפגישות של מצפן. חברי מצפן זוכרים עתה, כי במכוניתו חיו תמיד דוגמאות של מוצרי מון ותרופות לחיגוקות, והוא סיפר כי הוא חי מעבודתו כסוכן-נוסע של מוצרים אלה. עבודה זו שימשה לו כסיוע מצויין לנסיעות ברחבי הארץ, והסבירה כיצד הוא מתקיים ללא עבודה קבועה.

בספטמבר 1970 היה פילוג במצפן, ופרשה ממנו קבוצת-חברים שממנה צמחו לאחר-מכן שני אירגונים: "אוואנגארד" (או "ברית הפועלים"), וקבוצת "מאבק" (או "חברית הקומוניסטית המתפתחת").

בן-עקיבא נשא במצפן, שהיה לו אז סניף חזק בירושלים, היה פעיל בעיקר בסניף ירושלים של מצפן. בשנים אלה הירבה לדווח לשירותי הביטחון על חברי מצפן, וכפי שסיפר, העביר דיווחים מסור ורבים על הפעילות המינית של חברי מצפן, התחבבים שלהם, מקורותיהם, והחסמים האישיים של החברים.

באחד המיקרים הוטל עליו לדווח על אחד הפעילים של האירגון, משלא הצליח לברר פרטים. החל טוען כי הוא סוכן ש"ב, שכן אין לו הסבר ממה הוא מתפרנס. כך אילץ את הפעיל לחכות ממה הוא חי, ולגלות את מקורות כספו. בהודאתו טוען בן-עקיבא, כי לא הוא גרם למעצרו של רמי ליבנה מקבוצת "מאבק", או של אורי אדיב ודן ורד, שפרשו מ"מאבק" והקימו את "החזית האדומה". אולם הוא מאשר כי גרם למעצרו של ערבים רבים, בעיקר בין פעילי רק"ח וכמרכן בכפרים ערביים. חבריו נזכרים עתה, כי אחרי כל פעילות של אירגונים היו נקראים לחקירה לש"ב, ושם היה החוקר יודע לפירט-פרטים מה דובר בפגישה ומה הוחלט, ומה היה חלקו של הנחקר. במידה רבה אישר עתה בן-עקיבא כי הוא היה המדווח העיקרי, העיקרי — שכן לא ברור אם מילבדו היו עוד סוכנים, ויש להניח שכן. הוא עצמו טוען, בהודאתו, כי הכיר את מפעילו בלבד.

שמות

סתר

ב מאי 1973 חל פילוג נוסף במצפן, והקבוצה הירושלמית הגדירה עצמה כחלק בלתי נפרד מן האינטרנציונל הרביעי, חסר-ציסטי. בן-עקיבא רצה להצטרף למורשים הירושלמיים, בטענה שהפעילות של מצפן תל-אביב גלויות ופתוחות, ואין מה לעשות שם. מפעילו ביקשה להישאר עוד קצת, ומיד אחרי מלחמת יום-הכיפורים עבר למצפן-ירושלים.

באירגון זה תפס מיד מקום חשוב, והיה אחד משלושת עורכי העיתון הרביעי, סיר סס בו מאמרים לרוב. הוא הירבה לבקר בכנסים פוליטיים של אירגונים אחרים, כדי לדווח עליהם בביתאן מצפן ירושלים, וכך חיתה לו כסות טובה לרישום הדברים עבור שירותי הביטחון.

בתחילת שנה זו חל פילוג נוסף במצפן ירושלים. אנשי מערכת העיתון, כולל בן-עקיבא, עברו ל"אוואנגארד", שפעל באופן נמרץ יותר. המעבר היה, שוב, לש" הוראת מפעילי ש"ב. אגב, מעניין כי מעולם לא נאמר לו לדווח על הקורה בש"ח או במוקד. אולי יש שם די סוכנים אחרים.

בן-עקיבא חי חבר בולט ב"אוואנגארד", אירגון ששמר על סודיות מרובה, כאירגון מחתרתי בארץ כבושה. כך, למשל, פעולת הוועד המרכזי של האירגון נשמרת בסוד גם מחבריו, ויש להם שמות-סתר. (המשך בעמוד 24)

מאת יגאל לביב

באותן שיחות ראשונות, בהן הסכים בן-עקיבא להיות סוכן ש"ב, סוכמו גם התנאים המספיים שתמורתם יעבוד. בהודאתו טוען בן-עקיבא כי עבד עבור הש"ב רק בלילה הרעיונות של הציונות, וכי קיבל רק החזר-הוצאות, מכריו סבורים אחרת. הוא ידוע כרודף-בצע, מעולם לא תרם תרומה לאירגון כלשהו, לא משך ידו מכל עיסוק מכניס, כולל קנייה בזול של ציורים מצייירים חסרי-כסף ומכירתם לאחרים תוך העברת ההפי-רשים לכיסו. למרות שלא חסר כסף, וקיבל דמי-שכירות מדירות — טען כי קיבל בירושה — היה מחויק במבנית הפולקס-וואגן הצהובה שלו כל מיני חפצים שאיתם נהג למכור כמצאיות.

בארבע השנים הבאות עסק בכל הבא ליד, וגם אז לא בלט במיוחד. באחד הכנסים הפוליטיים בירושלים, לפני כשנה, הפריע בן-עקיבא לנואם, ואיר צבן, מראשי מק"י ועתה מנהיג מוקד, כשניסח צבן להשתיק את בן-עקיבא, צעק זה האחרון כי הוא מכיר היטב את צבן, עוד מחקופת היותו פעיל בבנק"י וחבר משק יד-הנח. צבן טוען עתה כי אינו זוכר כלל את בן-עקיבא מאותה תקופה, והוא כימעת בטוח כי בן-עקיבא לא היה בקיבוץ יד-הנח. אחרי מלחמת ששת-הימים סירסם בן-עקיבא מיכתבים בביטאון מק"י, קול-העם, שבהם תקף את סנה על שאינו די ציוני וימני, ובאוקטובר 1969 סירסם מיכתב גלוי

ב יום החמישי, ה-18 בספטמבר, כי שעה 14.00, קיבל שירותי הביטחון ת-כללי (ש"ב), טלפון מיוסי בן-עקיבא. לא חילת בכך אפתעה.

בן-עקיבא היה אחד הסוכנים המעולים של שירותי הביטחון באירגוני-השמאל למיניהם, דיווח במשך שש השנים האחרונות לש"ב על כל הפעילויות באירגונים שאליהם השתייך, החל במצפן תל-אביב ועד למתחרתו, מצפן ירושלים ("מרכסיס"י), שממנו פרש לאירגון "אוואנגארד". תודות לדיווחיו של בן-עקיבא ידעו שירותי הביטחון על כל המתרחש באירגון-נים אלה, וכן יכלו לבלום ולחשוף התארי-גנויות פוליטיות שמאליות, שהגדרו על-ידי שירותי הביטחון כעוינות למדינה.

כשהרים המפעיל את הטלפון, הניח כי סוכנו הותיק מבקש לדווח לו על דבר מה חשוב שאינו סובל דיווח עד לפגישה השבועית הקבועה ביניהם. אולם, הדברים שאמר לו בן-עקיבא היכו אותו בתדהמה. הסוכן הנאמן, שנשתל באירגון "אוואנגארד" על-ידי שירותי הביטחון, הודיע לו מפעילו כי השתכנע על-ידי הרעיונות הפוליטיים של "אוואנגארד", וכי הוא מנתק כל קשר עם שירותי הביטחון.

למען

הציונות

ה מפעיל עדיין לא התאושש, וכבר מיהר בן-עקיבא וכינוס את הוועד המרכזי של "אוואנגארד", המונה חמישה אנשים, ובאוגו רעיו תנודתים התודתה, כי משך שש השנים האחרונות שימש סוכן של שירותי הביטחון. משך שעות ארוכות דיווח בן-עקיבא לעמיתיו באירגון על פעי-לויותיו בשירותי הביטחון, והסביר כיצד הצליחו תרעיונות המהפכניים של האירגון להביאו לעזיבת שירותי הביטחון. הוא היכה על חטא בסומבי.

לאחר ששמע הוועד המרכזי של "אוואנגארד" את הוודו, החליט כי במקום שבטלית-השובה עומדים — צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד, קיבל תחת חסותו את הסוכן-לשעבר, והחביאו מפני ניקמתם תי-צפויות של שירותי הביטחון. אסוף גאוה עצמית, על שחרך הרעיונות שלו שיכנעה גם סוכן ש"ב, מיהר "אוואנגארד" להדפיס את מיכתבו הגלוי של הסוכן אל האירגון, שבו הוא הודה בעברו, והחליט למנוע את הנכס היקר הזה מכל מגע עם האירגונים השמאלניים האחרים שבהם שימש בן-עקי-בא כסוכן בשש השנים האחרונות. דירתו של בן-עקיבא בירושלים נעולה על בריח, הטלפון אינו משיב ואנשי "אוואנגארד" טוענים כי דירתו נפרצה, ורסי-החשמל אלה נותק ושעוניהמים שלה נוסף.

אילו היה מישחו באירגוני השמאל נשאל, בשנים האחרונות, מה מיניהם עלול להיות סוכן של הש"ב היתה התשובה המיידית בחזקת שמו של יוסי בן-עקיבא. בהחזק הצנום והמקריה, שסבל מקצרת והשתעל והתנשם בכבדות מדי עלותו במדרגות, היה אנטיסאטי ובלתי-נסבל בכל מקום.

הוא חונך בבית-הספר בנתניה, והיה בן למישפחה מפוצלת. אמו גרה דר-קבע בברלין, שם חיו לה דורות שהשכיח נראה כי חיו לה מאצעים רבים, שכן ידידיו של בן-עקיבא, שהיו נוסעים לבקר בבר-מניה, היו לוויים ממנה כספים בשם בנה. בהיותו בן 16, ב-1962, הצטרף ל"ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי" — תנועת חנוצר של מק"י — ולא בלט במיוחד בפעילות הפוליטית. כאשר פילג חד"ר משה סנה את מק"י, ב-1965, הלך בן-עקיבא עם סניעו של סנה, הפך — כמאווה — ציוני ולאומני קיצוני.

מצפן

ירדן פועלים גל 68 חוד 1973

מ-ל: הארגון הסוציאליסטי הישראלי (מרכסיסטי)

כתובת המערכת: ת.ד. 2234 ירושלים

חברי המערכת: א. אמינוב, מנדלצוה, י. בן עקיבא

הדפסה "פוליפרס" ירושלים

חבר המערכת: בן-עקיבא, אחד משלושת עורכי "מצפן"

פועלי כל הארצות התאחדו! עמל כל העולם! יחדו!

קול הפועל

סוכן העולם

בטאון ברית הפועלים (אבגורד)

"קול הפועל", ביטאון הקבוצה שבן-עקיבא נשלח לרגל

בסוף 1969, זמן קצר אחרי שהפך סוכן ש"ב, קיבל הוראה להצטרף לאירגון מצפן. מצפן, שנובנה על פורשי מק"י, היה אז בשיא כוחו, קיבל פירסום כביר בעולם, אירגן הפגנות נגד הכיבוש ומשך סטודנטים ותלמידים-יכוון רבים לחוגי-הבית שאירגן. בן-עקיבא החל מופיע בחוגי-בית בקומונה של מצפן בצפון תל-אביב, בנושא תולדות הציונות. באותה קומונה התגורר באותה עת גם אורי אדיב, המרצה עתה עונש-מאסר על קשרים עם אירגונים סוריים.

משתתפי החוגים זוכרים כי בן-עקיבא חייד בהסכמה לדיבריה-ההתקפה החמומים ביותר על הציונות, ומעולם לא הציג שאר לות. למרות היותו בלתי-נסבל מבחינה חברתית, התקבל בקיץ 1970 כחבר מצפן.

באחד העיתונים, ובו הודיע על פרישתו ממק"י, שאינה ציונית דייצורכה בשבילו.

גם

יחסי-מין

ה היראתו הניכחת בפני חברי "אוואנגארד" סיפר בן-עקיבא כי גוייס לשירותי הביטחון בעקבות מיכתבו הגלוי. מפעילו הנוכחי קראו לשיחה והציע לו לע-בוד עבור הש"ב, כדי להגן על המדינה מחתרנים, ולהחזיר את מק"י לחיק הציונות.

